

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
№ 1824/01.07.2025 г.
НА РЕКТОРА НА МУ – ПЛЕВЕН
ПРОФ. Д-Р Д. ДИМИТРОВ, д.м.

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Йорданов Балчев, д.м.

Катедра „Очни, УНГ болести и ЛЧХ с ХС“, МУ Плевен

Член на Научното жури, определено със Заповед № 1824 на Ректора на Медицински университет Плевен, проф. д-р Добромир Димитров, д.м., за защита на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен (ОНС) “Доктор”, докторска програма “Отоларингология”
на тема:

Проучване върху приложението на ендоскопска синус хирургия, подкрепена с навигационна система, в оперативното лечение на хроничен риносинусит и носна полипоза при пациенти от плевенски регион

Научен ръководител: доц. д-р Александър Вълков Вълков, д.м.

Относно: конкурс за придобиване на образователна и научна степен (ОНС) “Доктор” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, по професионално направление 7.1. „Медицина” и научна специалност “Отоларингология” на дисертационен труд на д-р Борис Ивов Духленски - докторант към Катедра „Очни, УНГ болести и ЛЧХ с ХС“ при Медицински университет – Плевен.

I. Кратки данни за кариерното развитие на кандидата

Д-р Борис Ивов Духленски е роден на 30.10.1988 г. в гр. Плевен. През 2013 г. завършва медицина в Медицински университет – Плевен. В началото на 2014 г., след спечелен конкурс, е избран за асистент в Катедрата по Очни болести, УНГ болести и ЛЧХ на МУ – Плевен и успоредно с това е назначен за лекар в Клиниката по УНГ болести в

УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД, гр. Плевен, където работи и в настоящия момент. Специалност „Ушно-носно-гърлени болести“ придобива през 2019.

Владее английски, немски и руски език.

II. Документи и материали

Предоставените ми за изготвяне на становище документи на д-р Борис Ивов Духленски отговарят на законовите изисквания за развитие на академичния състав в Република България и Вътрешния правилник на МУ – Плевен. Прекрасно подредени и систематизирани, материалите представляват качествено и количествено измерение на усилията на автора, пряко насочени към неговата професионална академична кариера. Научният труд на д-р Борис Ивов Духленски сам по себе си е плод на сериозна научна подготовка и показва неговите безспорни качества за аналитично мислене, критичност и сравнителен анализ по отношение на научите му проучвания.

III. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Д-р Борис Ивов Духленски представя на вниманието на медицинската общност един напълно завършен научен труд в контекста на професионалното му поле на научни интереси, а именно докторска дисертация на тема: „ПРОУЧВАНЕ ВЪРХУ ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ЕНДОСКОПСКА СИНУС ХИРУРГИЯ, ПОДКРЕПЕНА С НАВИГАЦИОННА СИСТЕМА, В ОПЕРАТИВНОТО ЛЕЧЕНИЕ НА ХРОНИЧЕН РИНОСИНУИТ И НОСНА ПОЛИПОЗА ПРИ ПАЦИЕНТИ ОТ ПЛЕВЕНСКИ РЕГИОН“. Дисертационният труд е правилно структуриран и напълно отговаря на изискванията и спецификациите за техническо оформяне на научен труд за придобиване на ОНС „Доктор“. Състои се от 140 стандартни печатни страници, в които са включени 58 фигури и 2 таблици. Библиографската справка обхваща 420 заглавия, от които 18 на кирилица и 402 – на латиница. В съдържателната си част е разделен на въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, заключение, обобщение, изводи, заключение, приноси, приложения, библиография. Всяка една част е прецизирана спрямо правилата на книжовноезиковата лексика и демонстрира висок научен стил на изразяване.

Актуалността на тематиката безспорно е съвременна и привлича немалко изследователи у нас и в чужбина. Д-р Борис Духленски поставя фокуса на своя изследователски интерес върху ендоскопската синус хирургия (ESS), която повече от две десетилетия е „златен стандарт“ в хирургичното лечение на редица заболявания на носа и околоносните кухини, особено ефективен при ХРС с носна полипоза. Той обаче експериментира в една иновативна и все още рядко прилагана в България техника, оноваваща се на образно насочване с навигационна система (FESSn), чието предимство е подобряване интраоперативната точност и безопасността за пациентите.

В литературния обзор авторът подробно се спира на класификацията, етиопатогенезата, патофизиологията на хроничния риносинусит, като обръща специално

внимание на някои фактори на външната среда и влиянието на придружаващи заболявания.

По-нататък авторът описва различните диагностични прийоми, с чиято помощ се поставя диагнозата хроничен риносинусит със или без носна полипоза. Естествено продължение на това е систематизирането на съвременните терапевтични стратегии за справяне с тези патологични състояния, срещащи се при всеки осми европейец. Разбира се, най-голямо място с оглед темата на дисертацията е посветено на хирургичното лечение. Ясно и точно са разписани показанията, основните цели и принципи на FESS, както и областите на приложение и значителните предимства на FESS с навигация, като снижението на риска от усложнения (орбитални и др.) и повишената увереност на хирурга.

Тази изчерпателност и научна обоснованост на разглеждания проблем е чудесен пример за аналитично и компетентно представяне на проблема в контекста на съвременната медицинска наука и практика.

Целта на дисертационната работа е формулирана точно и ясно, като поставените задачи, макар и доста на брой (16) са конкретни и изпълними, давайки възможност за извеждане на адекватни заключения в края на труда.

Клиничното проучване е планирано целесъобразно и включва 160 пациенти, разпределени в две групи, съобразно формулираните критерии за включване и изключване. Броят на участниците е планиран след хронологичен анализ на потока от пациенти с хронични възпалителни заболявания на носа и околоносните кухини, насочвани към клиниката през последните 10 години. Участниците са включвани нерандомизирано, на отворен принцип, по реда на хоспитализация или посещение по спешност на дежурен кабинет в клиниката. Оценката на критериите за участие е извършена от неангажиран с проучването лекар по оториноларингология, на базата на международни и национални насоки за поведение при CRS и данни от медицински досиета, при отсъствие на конфликт на интереси.

Подробно са представени и методите за диагностика, както и тези за приложеното хирургично лечение, в т.ч. различните подходи на хирургично лечение при използване на FESS и FESSn.

Резултатите от проведеното проучване са отлично систематизирани и много добре онагледени, като е обърнато внимание не само на социодемографските и клинични характеристики на изследваните пациенти, а и на резултатите от прилагане на различни хирургични техники.

Обсъдени са резултатите от предоперативната оценка на назалната полипоза, сравнени с тези както по време, така и след извършената оперативна процедура. Естествено акцента отново е поставен върху приложението на FESS с навигация.

Всичко това резонира с изказаното по-горе от мен твърдение, че екипната работа, хирургическата квалификация на специалистите, част от които е и д-р Борис Духленски, са резултат от трайна посветеност и отдаденост към професията на медик.

Обсъждането само по себе си е доказателство за ерудицията и подчертания стремеж на автора да бъде в крак с новите тенденции от представителни международни проучвания, като това спомага да се направи същественият извод, че прилагането на FESS с навигация намалява значително както болничния престой, така също интра- и следоперативното кръвотечение и интензитета на болката. Успоредно с това се отбелязва, че една от ключовите ползи на FESSn е значително по-високата безопасност, особено при интервенции в зони с критична анатомия – орбита, lamina parrugasea, предна черепна ямка.

Направените **изводи** напълно корелират с упоменатите в началото цел и задачи, а **заклучението** насърчава комбинирането на FESS с навигация, поради по-добрата визуализация в реално време на анатомичните промени в областта на носа и околоносните кухини при хирургична ревизия и реконструкция, когато прилежащите граници са изтънени или отсъстващи. Хирургичният подход е по-щадящ, с намалено увреждане на околните здрави тъкани и ограничаване на ятрогенните усложнения.

Авторефератът се придържа изцяло към изискванията на правилата за пълно съответствие със съдържанието на дисертационния труд.

Заклучение

В заключение смятам, че дисертационният труд на д-р Б. Духленски е интересен и актуален. Изчерпателно е представена епидемиологията и хирургичното лечение на ексцизионните дефекти в устна кухина. Трудът има практическо приложение и може да послужи като ръководство в областта на хирургията на устна кухина. Отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и съответния Правилник на МУ – Плевен.

Въз основа на гореизложеното и на личните ми впечатления от научните и професионални качества на дисертанта, препоръчвам на членовете на Научното жури да присъди научната и образователна степен "Доктор" на д-р Борис Ивов Духленски.

01. 08. 2025 г.

гр. Плевен

Член на научното жури: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

/доц. Георги Балчев, д.м./

TO
The Chairman of the Scientific Jury,
determined by Order Nr 1824/01.07.2025
To the Rector of MU-Pleven
Prof. Dr. D. Dimitrov, DM

OPINION

by Assoc. prof. Dr. Georgi Balchev, D.M.

Department of Ophthalmology, MU Pleven

Member of a scientific jury appointed by order Nr. 1824 of the Rector of MU-Pleven Prof. Dr. D. Dimitrov, d.m. for the defense of a dissertation for the acquisition of an educational and scientific degree (ESD) "Doctor", Doctoral Program "Otolaryngology"

on topic:

Study on the application of endoscopic sinus surgery, supported with a navigation system, in the operative treatment of patients with chronic rhinosinusitis and nasal polyposis from pleven region

Scientific supervisor Assoc. Prof. Dr. Alexander Valkov, D.M.

Subject: defense of a dissertation for the acquisition of an educational and scientific degree (ESD) "Doctor" in the field of higher education 7. "Health and sport", by professional direction 7.1. "Medicine" and scientific specialty "Otolaryngology" on the dissertation work of **Dr. Boris Ivov Duhlenki**, PhD student at the Department of "Eye, ENT Diseases and Maxiofacial surgery" at the Medical University - Pleven.

I. Brief data on the candidate's career development

Dr. Boris Ivov Duhlenki, MD, was born on October 30, 1988, in Pleven. In 2013, he graduated from the Medical University of Pleven. In April 2014, after winning a competition, he was selected as an assistant professor in the Department "Ophthalmology, Otorhinolaryngology and maxillofacial Surgery" of the Medical University – Pleven and, at the same time, he was appointed as a physician in the Otorhinolaryngology Clinic at the University Hospital "Dr. Georgi Stranski" – Pleven, where he currently works. He obtained the speciality "Ear, Nose and Throat Diseases" in 2019.

He speaks English, Deutch and Russian.

II. Documents and materials

The documents provided to me by Dr. Boris Ivov Duhlenki for this statement meet the legal requirements for the development of academic staff in the Republic of Bulgaria and comply with the Internal Regulations of MU – Pleven. Well-organised and systematised, the materials reflect both the qualitative and quantitative aspects of the author's efforts, directly supporting his professional academic career. Dr. Boris Ivov Duhlenki's scientific work is a fruitful outcome of serious scientific training, demonstrating his undeniable qualities of analytical thinking, criticality, and comparative analysis shown in his research.

III. Characteristics and evaluation of the dissertation work

Dr. Boris Ivov Duhlenki presents to the attention of the medical community a fully completed scientific work in the context of his professional field of scientific interests, namely a doctoral dissertation on the topic: "STUDY ON THE APPLICATION OF ENDOSCOPIC SINUS SURGERY, SUPPORTED BY A NAVIGATION SYSTEM, IN THE OPERATIVE TREATMENT OF CHRONIC RHINOSINUSITIS AND NASAL POLYPOSIS IN PATIENTS FROM THE PLEVEN REGION". The dissertation work is appropriately structured and fully meets the requirements and specifications for the technical design of a scientific work for the acquisition of the Educational and Scientific degree "Doctor" (PhD). It consists of 140 standard printed pages, which include 58 figures and two tables. The bibliographic reference consists of 420 titles, of which 18 are in Cyrillic and 402 are in Latin. The content is divided into introduction, literature review, aim and objectives, materials and methods, results, discussion, summary, inferences, conclusion, closing remarks, contributions, applications, bibliography and list of scientific publications. Each part is refined according to the rules of literary language vocabulary and demonstrates a high scientific style of expression.

The relevance of the topic is undoubtedly contemporary and attractive for many researchers in our country and abroad. Dr. Boris Duhlenki focuses his research interest on endoscopic sinus surgery (ESS), which for more than two decades has been the "gold standard" in the surgical treatment of many diseases of the nose and paranasal cavities, and is especially effective in CRS with nasal polyposis. However, he experiments with an innovative and still rarely used technique in Bulgaria, based on image guidance with a navigation system (FESSn), which offers improved intraoperative accuracy and safety for patients.

In the literature review, the author provides a detailed examination of the classification, etiopathogenesis, and pathophysiology of chronic rhinosinusitis, and also pays special attention to environmental factors and the influence of concomitant diseases.

The author further describes the various methods for the diagnosis of chronic rhinosinusitis with or without nasal polyposis. A natural continuation is the systematisation of modern therapeutic strategies for dealing with these pathological conditions, affecting approximately one in eight Europeans. Of course, the most prominent place given the dissertation

topic is devoted to surgical treatment. The indications, main goals and principles of FESS, as well as the areas of application and significant advantages of FESS with navigation, such as the reduced risk of complications (orbital, etc.) and increasing the surgeon's confidence, are clearly and precisely described.

This comprehensiveness and scientific justification of the research is an excellent example of analytical and competent presentation of the problem in the context of modern medical science and practice.

The aim of the dissertation is clearly and precisely defined, and the set tasks, although quite numerous (16), are specific and feasible, enabling appropriate conclusions to be drawn at the end.

The clinical study was planned expediently and included 160 patients, divided into two groups, according to the formulated inclusion and exclusion criteria. The number of participants was scheduled after a chronological analysis of the flow of patients with chronic inflammatory diseases of the nose and paranasal cavities, referred to the clinic over the last 10 years. Participants were included non-randomly, on an open principle, in the order of hospitalisation or emergency visit to the clinic's office. The assessment of the participation criteria was performed by an otolaryngologist not involved in the study, based on international and national guidelines for behaviour in CRS and data from medical records, in the absence of a conflict of interest.

The diagnostic methods are also described in detail, along with the specific surgical treatments employed, including the different approaches to surgery using FESS and FESSn.

The results of the study are excellently organised and very well illustrated, paying attention not only to the sociodemographic and clinical characteristics of the patients studied but also to the results of applying various surgical techniques.

The results of the preoperative assessment of nasal polyposis are discussed, compared with those both during and after the surgical procedure. Naturally, the emphasis is again placed on the application of FESS with navigation.

All this aligns with the statement I made earlier that the teamwork and surgical expertise of the specialists, part of whom is Dr. Boris Duhlenki, are the result of long-lasting dedication and commitment to the medical profession.

The discussion itself proves the author's erudition and strong commitment to staying current with the latest trends from representative international studies, which helps to draw the essential conclusion that the application of FESS with navigation significantly reduces both hospital stay and intra- and postoperative bleeding and pain intensity. At the same time, it is noted that one of the key benefits of FESSn is significantly higher safety, especially in interventions in areas with critical anatomy – orbit, lamina papyracea, anterior cranial fossa.

The inferences fully correlate with the outlined goal and objectives, and **the conclusion** encourages the combination of FESS with navigation, due to better real-time visualisation of

anatomical changes in the nose and paranasal cavities during surgical revision and reconstruction, especially when the adjacent borders are thinned or absent. The surgical approach is gentler, causes less damage to surrounding healthy tissues and reduces the iatrogenic complications.

The autoreferat fully adheres to the requirements of the rules for full compliance with the content of the dissertation.

Conclusion

In conclusion, I believe that the dissertation work of Dr. B. Duhlenki is interesting and up-to-date. The epidemiology and surgical treatment of excision defects in the oral cavity are comprehensively presented. The work has practical application and can serve as a guide in the field of oral surgery. It meets the requirements of the ZRASRB, the Regulations for its implementation and the relevant Regulations of the Medical University - Pleven

Based on the above and my personal impressions of the scientific and professional qualities of the dissertation candidate, I recommend that the members of the Scientific Jury award the scientific and educational degree "Doctor" to Dr. Boris Ivov Duhlenki.

01.08.2025
Pleven

На основание чл. 59 от ЗЗЛД

Assoc. Prof. Dr. Georgi Balchev, MD, PhD